

การพัฒนาโครงการปฐมนิเทศพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลทั่วไปในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นางสาวสหทัย รัตนจรณะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-199-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017856

117856/809

THE DEVELOPMENT OF ORIENTATION PROGRAM FOR PROFESSIONAL
NURSE IN GENERAL HOSPITALS, SOUTHERN
BORDER PROVINCES

Miss. Sahattaya Rattanajarana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Nursing Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-199-1

สหัชยา รัตนจรณะ : การพัฒนาโครงการปฐมนิเทศพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาล
ทั่วไป ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (THE DEVELOPMENT OF ORIENTATION PROGRAM
FOR PROFESSIONAL NURSE IN GENERAL HOSPITALS, SOUTHERN BORDER
PROVINCES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 225 หน้า
ISBN 974-578-199-1

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อพัฒนาโครงการปฐมนิเทศพยาบาลวิชาชีพ
โรงพยาบาลทั่วไปในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประเมินผลการใช้โครงการปฐมนิเทศที่มีต่อความรู้
ในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อโครงการปฐมนิเทศ
กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นพยาบาลวิชาชีพสำเร็จใหม่ จำนวน 26 คน ที่สุ่มโดยเจาะจง เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือดำเนินการวิจัย ได้แก่ โครงการปฐมนิเทศ และแผนการสอน
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เครื่องมือเก็บรวบรวมในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ในการปฏิบัติงาน
แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน และแบบวัดความพึงพอใจต่อโครงการปฐมนิเทศพยาบาล
วิชาชีพจะได้รับการสอนและฝึกปฏิบัติตลอดระยะเวลา 5 วัน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบ
ก่อนและหลังดำเนินโครงการ

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. พัฒนาโครงการปฐมนิเทศพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลทั่วไปในจังหวัดชายแดนภาคใต้
โดยผ่านการทดสอบประสิทธิภาพแล้ว
2. ผลการใช้โครงการปฐมนิเทศพยาบาลวิชาชีพบรรลุตามจุดมุ่งหมายของโครงการ คือ
พยาบาลวิชาชีพ ความรู้ในการปฏิบัติงาน และมีความสามารถในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 พยาบาลวิชาชีพมีความพึงพอใจต่อโครงการปฐมนิเทศในระดับมาก
พยาบาลวิชาชีพมีความรู้ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 60.69 หลังจากดำเนินโครงการ
มีความรู้ในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นอยู่ในช่วงร้อยละ 11-38 และความสามารถในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น
ในช่วง ร้อยละ 2-13

ภาควิชาพยาบาลศึกษา
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติศ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
Signature

SAHATTAYA RATTANAJARANA : THE DEVELOPMENT OF ORIENTATION PROGRAM FOR PROFESSIONAL NURSE IN GENERAL HOSPITALS, SOUTHERN BORDER PROVINCES. THESIS AVISOR : ASSOCIATE PROF. PUANGRAT BOONYANURAK, Ed.D. 225 pp. ISBN 974-578-199-1

The purposes of this research were to develop the orientation program for new professional nurses in general hospitals located in southern border provinces, to evaluate the effectiveness of this program by testing knowledge and working abilities before and after program implementation including gathering data on program satisfaction at the end of the program.

The instruments used to collect data were Orientation Program and teaching plan developed by the investigator, the objective type test of knowledge, the questionnaires concerning working abilities and program satisfaction. Twenty-six new professional nurses attended five-day orientation program conducted by the investigator and co-investigators. Data were collected prior to and at the end of program implementation. The following were the major findings.

1. The investigator developed an effective orientation program to make it suitable for new professional nurses in general hospital within southern border provinces.

2. The results of orientation program implementation indicated that the new graduate nurses gained more knowledge and working abilities at .05 and .01 significant level respectively. Program satisfaction score also showed the highest level of perception.

In addition, professional nurses' knowledge was 60.69 percent. However, the knowledge and working abilities increased 11-38 and 2-13 percent respectively.

ภาควิชา พยาบาลศึกษา
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์และความรู้จากการวิจัยมากมายหลายประการ งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีด้วยความสนับสนุน กำลังใจและคำแนะนำจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุกรักษ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเอาใจใส่ของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์นิศา ชูโต ที่กรุณาแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำโครงการ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ผู้อำนวยการ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลปัตตานี โรงพยาบาลสตูล และโรงพยาบาลนราธิวาส รวมทั้งพยาบาลวิชาชีพทุกท่านที่ ช่วยเหลือในการกรอกแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลนราธิวาส ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัย ศึกษาค้นคว้า และให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัย และบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้การอุดหนุนการวิจัย

นอกจากนี้ งานวิจัยฉบับนี้มิอาจสำเร็จลุล่วงได้เลยถ้าปราศจากความห่วงใย และความเอาใจใส่ของบิดามารดา และแรงสนับสนุนจากพี่น้อง ตลอดจนญาติมิตรทุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สัททยา รัตนจรณะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ปัญหาของการวิจัย	6
สมมุติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับการปฐมนิเทศ	11
กระบวนการพยาบาล	20
การบันทึกการพยาบาล	30
การป้องกันโรคติดต่อ	34
การป้องกันอันตราย	43
การช่วยชีวิต	46
ความตื่นตระหนกต่อสภาพจริง	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ทฤษฎีแรงจูงใจ	54
ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่	58
การประเมินโครงการโดยวัตถุประสงค์	65
3 วิธีดำเนินการวิจัย	70
ประชากรและตัวอย่างประชากร	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	77
การดำเนินการวิจัย	76
การวิเคราะห์ข้อมูล	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	95
สรุปผลการวิจัย	98
อภิปรายผลการวิจัย	100
ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	125
ประวัติผู้เขียน	225

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงรูปแบบการปฐมนิเทศพยาบาลวิชาชีพ	16
2	แสดงโรงพยาบาลทั่วไปในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจำนวนประชากร พยาบาลวิชาชีพ	70
3	แสดงโรงพยาบาลทั่วไปที่เข้าร่วมโครงการ และจำนวนตัวอย่างประชากร ..	71
4	แสดงสถานการณ์ของกลุ่มตัวอย่างประชากร	83
5	การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบความรู้ในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ก่อนและหลัง โครงการปฐมนิเทศพยาบาลวิชาชีพ	85
6	เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ก่อนและหลัง โครงการปฐมนิเทศพยาบาลวิชาชีพ	88
7	แสดงระดับความพึงพอใจต่อโครงการปฐมนิเทศพยาบาลวิชาชีพ	90
8	แสดงคะแนนเฉลี่ยของความรู้ในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามเนื้อหา ก่อนและหลัง โครงการปฐมนิเทศ	92
9	แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามเนื้อหา ก่อนและหลัง โครงการปฐมนิเทศ	93
10	แสดงการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของโครงการปฐมนิเทศ	94

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ทฤษฎีระบบ	24
2	ขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล	28
3	ภาพรวมของกระบวนการพยาบาล	29
4	กระบวนการเกิดโรคติดเชื้อ	35
5	แนวคิดความพอใจในงานในสมัยเดิม	56
6	รูปแบบการประเมินโครงการตามแนวคิดของไทเลอร์	69